

Ivan Mane Jarnović

Pokušaj logičnog razmišljanja o njegovom prezimenu

Slobodan Žmikić, Rijeka

Oslanjajući se na dr. Artura Schneidera, koji je svojim marljivim istraživačkim radom pribavio mnoštvo podataka o violinskom virtuozu Ivanu Mani Jarnoviću, smatralo se dosad da taj veliki guslač pripada hrvatskom narodu.¹ U želji da bi se to i nedvojbeno dokazalo, vršila su se baš zadnjih desetljeća daljnja ozbiljna istraživanja u tom pravcu.

Nasuprot tom očekivanju, nedavno je muzikolog Ivan Bošković na svoju zamolbu da se ispita razdoblje od 1740. do 1750. godine dobio od talijanskih crkvenih vlasti iz Palerma krštenicu za GIOVANNIJA GIERNOVICHIA, za koga je pronađeno da je rođen u Palermu 26. listopada 1747. Bošković, na temelju te dobivene isprave, dolazi do konstatacije da Jarnović, zapravo Giovanni Giernovich, nije uopće bio Hrvat, već da je vjerojatno talijanskog podrijetla, a da ga se s obzirom na njegov život i njegovu djelatnost ima smatrati francuskim guslačem i skladateljem.²

Za ljubitelje glazbene umjetnosti, koji o Jarnoviću nešto znaju, iznošenje novih činjenica svakako je događaj.

Ostavljajući zasad po strani očitu potrebu da se dokaže da je Giovanni Giernovich, rođen u Palermu 1747. godine, u stvari onaj veliki virtuoz koga smo mi vodili kao Ivana Manu Jarnovića, a čije se ime za njegova života pojavljivalo u preko 40 prilično različitih oblika, ne može nas ne zaokupiti misao o hrvatskim odnosno južnoslavenskim oblicima njegovog prezimena.

Ponajprije da se podsjetimo koji su to oblici, na koje je dr. Schneider naišao u svom istraživanju:

JARNOVIC	GARNOVICI	CERNOVICH
-VICH	-VIK	GIARNOVIC
-VICH	-WIK	-WICCHI
-VICK	GIARNOVICH	-WICHI
-VICKI	-VICH	GIERNOVICK
ZARNOVITI	JARNOVIC	GIORNOVICCHI
-VITTI	-VITS	-VICH
-VITY	-VITZ	-VICHI
-WITTI	-WIC	-VICHJ
-WITY	-WICH	-VICK
	-WICI	-VIKI
	-WICK	-WIKI
	-WIK	-WICKI
	-WITZ	-WIK
JARNEVICK	JARNEVICK	GRENOWICH
JANOVICH	-VICK	
ZARNOVIC		

Ako Jarnović nije Hrvat, već se radi o Giovanniju Giernovichiju, vjerojatnom Talijanu, onda izgleda čudnovato da se njegovo ime pisalo i našim osnovicama JARNO-, JARNE- i JANO- u nekih 17 raznih oblika. Iz kojih bi se to razloga činilo? Zašto bi mu uopće palo na pamet da svoje prezime GIERNOVICHI pohrvaćuje ili slavenizira? A što je, ako je bio Talijan, a sa svojom skromnom obitelji već je u ranoj dobi prešao u Pariz, mogao uopće znati o našim narodima na drugoj obali Jadrana i o njihovim jezicima?

Poznato nam je da se Jarnović kao virtuoz pojavljuje prije svega u Parizu u »Concerts spirituels«³ godine 1773. List »Mercure de France«⁴ u svojim prikazima tih koncerata (a kasnije i »Journal de Paris«⁵) ne spominje ga kao Giernovichija,

N° XII

CONCERTO

A Violon Principal

Premier et Second Violons Alto et Basse

Deux Hautbois Deux Cors Adlib.

Composés Par

M. JARNOVIK.

Prix 4. 4.

A. PAPIS:

Chez le Sr Sieber Musicien rue S^t honore entre celle des Vieille Eglise et celle D'orleans chez l'Apothicaire N° 92.

XII. Koncert I. M. Jarnovića u izdanju J. G. Siebera u Parizu (oko godine 1785.)

već ga imenuje samo Jarnović, Jarnovich, Jarnovits, Jarnovik i Jarnowik. Oblik prezimena s osnovicom JAR-, kako navodi dr. Schneider, javlja se kao jedini oblik u prvom desetljeću majstorovog javnog nastupanja u Parizu. Moramo si postaviti pitanje: zašto bi Giernovich, došavši iz Italije u Pariz i postavši violinski virtuoz, išao mijenjati svoje prezime i to pohrvaćujući ga. Doista, to izgleda sasvim nevjerovatno.

Dr. Schneider navodi još neke zanimljive podatke u vezi s Jarnovićevim prezimenom. Neke od njih spominje također muzikolog Bošković u svojoj navedenoj radnji, ali ne pridajući im važnost.

Tako dva francuska pisca, potaknuta Jarnovićevim burnim umjetničkim životom s mnogim romantičnim doživljajima, napisala su po jedno djelo u kome je Jarnović glavna osoba. Gustave Desnoiresterres zvan Le Brissoys napisao je roman u dva sveska pod naslovom *JARNOWICK*. Edouard Monnais, koji je pisao pod pseudonimom Paul Smith, napisao je djelo *Scènes de la vie d'artiste*, u kome se nalazi novela: »UNE LEÇON DE JARNOVICH«.

Iz svega toga može se zaključiti, da je taj virtuoz u Parizu bio opće poznat kao JARNOVIC (u ovoj ili onoj varijanti), čemu je teško dati obrazloženje ako bi se radilo o GIERNOVICHIJU, vjerojatnom Talijanu.

Može se spomenuti i jedini dosad poznati Jarnovićev lik, koji dr. Schneider prikazuje u svojoj studiji, a prema bakrorezu Luigija Scottija: »Professori celebri di suono«. Iznad Jarnovićeve glave na tom bakrorezu stoji natpis »JANOVICK«, dakle opet njegovo prezime s našom osnovicom.

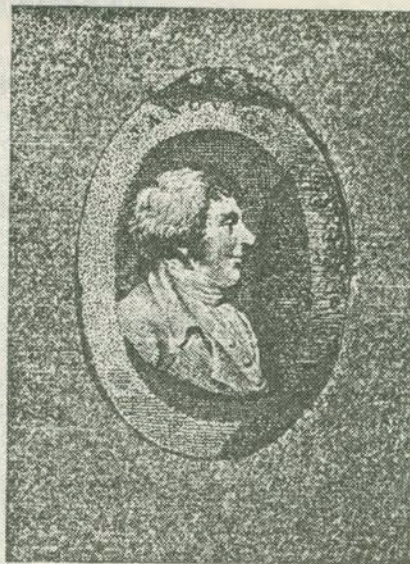
Kad su berlinske novine »Allgemeine musikalische Zeitung« naknadno donijele vijest o Jarnovićevoj smrti, koja ga je zadesila u Petrogradu, spominju ga kao JARNOVICH-a, a u zagradi navode: »također GIARNOWICHI«.

Dakle, prezime JARNOVIĆ prati tog virtuozu sve do njegove smrti.

Moramo priznati da to još nisu dokazi da je Jarnović bio Hrvat ili hrvatskog podrijetla, ali su to ipak činjenice od značajne važnosti, indicije, koje pobuđuju na razmišljanje.

Sada međutim, postoji krštenica Giovannija Giernovichija iz 1747. godine, koja bi s obzirom na vrijeme rođenja mogla odgovarati osobi Ivana Mane Jarnovića. Ali da li se ta krštenica odnosi stvarno na tog violinskog virtuozu? To bi tek trebalo dokazati, a vjerojatno neće biti lako. Ta krštenica, međutim, ne briše iznesene činjenice o Jarnovićevom prezimenu u hrvatskom obliku. Ona ih naprosto ne dira. S obzirom na to, što su to činjenice, one ostaju i dalje u svom punom značenju.

Možda nije na odmet spomenuti još dva slučaja (prema dr. Schneideru) gdje se govori o Jarnovićevom prezimenu odnosno o njegovoj narodnosnoj pripadnosti, kao karakteristične navode dvojice znanstvenika.

Ivan Mane Jarnović
Sa bakroreza »Professori celebri di suono«, Luigi Scotti dis. presso lo studio di Bettelini (po primjerku u glasbenom odjelu Pruske državne knjižnice u Berlinu)

Engleski muzikolog William Henry Hadow (1859 - 1937) za Jarnovića navodi: »The original form of his family name was Jarnović.«

Talijanski pak muzički pisac i kompozitor Franco Abbiati (rođen 1898.) u dosad najopsežnijem talijanskom priručniku za opću povijest glazbe »Storia della musica« (u 5 svezaka) spominje Jarnovića riječima: »Il croato Giovanni Jarnowic«.

Kada se sve te činjenice uoče i pokušamo logično razmišljati, nameće nam se zaključak da bi virtuoz Jarnović morao potjecati iz našeg naroda. Isključeno ja da bi takav oblik prezimena pratio kroz život čovjeka, koji ne bi imao nikakve veze s našim narodima.

Budući da će se vjerojatno još dugo vršiti istraživanja o Jarnoviću, ne znamo na kakve sve podatke možemo još naići. Međutim, u sadašnjoj situaciji nemamo što predbaciti dr. Schneideru. Naprotiv, moramo mu biti zahvalni za sve što nam je otkrio o tom velikom virtuozu. Za Jarnovića pak, ako ne možemo tvrditi da pripada, ono ne možemo zasad ni reći da ne pripada našem narodu.

BILJEŠKE:

- 1) Dr. Artur Schneider: Ivan Mane Jarnović — hrvatski guslač-virtuoz i skladatelj 18. stoljeća. Separat iz »Sv. Cecilije«, Hrvatski glazbeni zavod, Zagreb 1944.
- 2) Ivan Bošković: Gdje je i kad rođen Ivan Mane Jarnović? Hrvatska književna revija »Marulić« broj 2 iz 1986. godine

SAŽETAK

IVAN MANE JARNOVIĆ

Pokušaj logičnog razmišljanja
o njegovom prezimenu

Za violinskog virtuozu Ivana Manu Jarnovića smatralo se da pripada hrvatskom narodu, mada izravnih dokaza nema. Sad je, međutim, muzikolog Ivan Bošković došao do krštenice za Giovannija Giernovichija rođenog u Palermu 26. X. 1747, pa smatra da se radi o dosad spominjanom Jarnoviću. Prema njemu odsad bi trebalo govoriti o Giernovichiju, a ne o Jarnoviću. Giernovichij je vjerojatno talijanskog podrijetla, a po svojoj djelatnosti guslača i skladatelja spadao bi u francusku glazbenu umjetnost.

Pisac članka upozorava na hrvatski oblik prezimena virtuozu Jarnovića, koji se u više varijanata isključivo spominje u prvih deset godina njegove djelatnosti u Parizu, a uz druge oblike prati ga sve do njegove smrti. Ako bi se radilo o vjerojatnom Talijanu Giernovichiju, ne može se pojasniti upotreba hrvatskog prezimena. Stoga bi trebalo dokazati da se krštenica za Giernovichija odnosi na virtuozu Jarnovića. Za Jarnovića ne možemo tvrditi da pripada hrvatskom narodu, ali zasad ne može se ni reći da mu ne pripada.

IVAN MANE JARNOVIĆ

Essai d'une réflexion logique
sur son nom de famille

Nonobstant qu'on ait obtenu l'acte de baptême de Giovanni Giernovichij qui est né à Palermo le 26 octobre 1747 et que selon le professeur Ivan Bošković le virtuose du violon Jarnović qu'on considèrerait croate (maintenant Giernovichij) serait d'origine italienne et appartiendrait à l'art musicale française, l'auteur de l'article met en évidence la forme croate de son nom de famille Jarnović, qui apparaissait en diverses variantes, outre plusieurs formes qui n'étaient pas slaves. Dans telles formes croates du nom le virtuose était connu pendant les premières dix années de son activité à Paris, où il a commencé sa carrière et obtenu les plus grands succès. L'auteur explique sa pensée qu'on devrait prouver que l'acte de baptême de Giernovichij se rapporte au virtuose Jarnović et conclut qu'on ne peut pas affirmer que Jarnović appartient au peuple croate, mais aussi jusqu'à maintenant on ne peut pas même dire qu'il ne lui appartient pas.

SVEĆENIČKA PJEVAČKA SLUŽBA

Priručnik za bogoslovna učilišta

Sadrži poglavlja:

Red mise	Blagoslovine
Liturgijska godina	Časoslov
Sakramenti	

Cijena: 6.000 din (za bogoslove 3.000)

Potreban za bogoslove, koristan za svećenike

Narudžbe: Institut za crkvenu glazbu KBF u Zagrebu, 41000 Zagreb, Kaptol 29

ili Ćirilometodska knjižara 41000 Zagreb, Kaptol 29

»FOND SV. CECILIJE«

U »Fond Sv. Cecilije« uplatili su:

SS. KARMELIĆANKE, Brezovica, 10.000 din

Gđica ANICA NEVOLIĆ, Petrovaradin, 5.000 din

Gosp. JURAJ IVANIĆ, Zagreb, 1.000 din.

Gosp. LULIĆ ANTUN, Belišće, 3.000 din.

S. MIRJANA KESIĆ, Janjevo, 10.000 din.

Cijenjenim darovateljima od srca zahvaljujemo na razumijevanju i pomoći

IVO GUGIĆ: SVI SMO POZVANI

(svećenici, i vjernici u svjetlu smjernica II. vaticanskog sabora, posebno o potrebi laičkog apostolata u Crkvi naših dana) Cijena 2.000 din.

Narudžbe: BISKUPSKI ORDINARIJAT KOTOR, Dobrota 90

CRKVENA GLAZBA

Priručnik za bogoslovna učilišta

Cijena: 8.000 din (za bogoslove 5.000)

Potreban za bogoslove, za slušače Instituta za crkvenu glazbu i Katehetskog instituta i drugih glazbenih škola.

Sadrži poglavlja:

I. Gregorijanski koral

II. Pučki oblici u crkvenom pjevanju

III. Osnove glazbene estetike

IV. Crkveni dokumenti o glazbi

V. Povijest gregorijanskog koral

VI. Povijest crkvene glazbe Crkve u Hrvata.

Narudžbe: INSTITUT ZA CRKVENU GLAZBU KBF U ZAGREBU 41000 Zagreb, Kaptol 29

ili: Ćirilometodska knjižara, Zagreb, Kaptol 29

IVAN LUKAČIĆ, OFM. CONV.
(1585-1648) SACRAE CANTIONES

Moteti za 1-5 glasova. Uvod, transkripcija, obradba: Ennio Stipčević. Cijena 5.000 din.

Narudžbe: UPRAVA VERITAS, Miškinina 31, 41000 Zagreb